

A számla, nyugta kibocsátásának alapvető szabályai

2023

Az általános forgalmi adó alanyainak a termékértékesítéseikről, szolgáltatásnyújtásaikról bizonylatot kell kibocsátaniuk. Ebben az információs füzetben ennek az alapvető szabályait ismertetjük. A figyelembe veendő előírásokat az általános forgalmi adóról szóló törvény¹ (a továbbiakban: Áfa tv.), valamint az e törvény alapján kiadott rendeletek tartalmazzák.²

TARTALOM

1. A számlaadási kötelezettség
 - 1.1. Mikor teljesítendő a magyar előírások alapján?
 - 1.2. Milyen esetben lehet mentesülni a kötelezettség alól?
 - 1.3. Meddig kell kibocsátani a számlát?
 - 1.4. Számlakibocsátás meghatalmazott útján
2. A számla
 - 2.1. A számla adattartalma
 - 2.2. Az egyszerűsített adattartalmú számla
 - 2.3. A gyűjtőszámla
3. Módosítás, érvénytelenítés, javítás
4. A nyugta
 - 4.1. Milyen esetben lehet mentesülni a kötelezettség alól?
 - 4.2. Milyen esetekben kötelező pénztárgépet alkalmazni?
 - 4.3. A nyugta adattartalma
5. Egyes különös adózási módoknál figyelembe veendő szabályok
 - 5.1. Alanyi adómentesség
 - 5.2. Pénzforgalmi elszámolás
 - 5.3. Mezőgazdasági tevékenység
 - 5.3.1. A különleges jogállású adóalany számlázása
 - 5.3.2. A felvásárlási okirat
 - 5.4. Használt ingóság, műalkotás viszonteladói értékesítése

¹ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény.

² A számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet (a továbbiakban: **Számlarendelet**), továbbá a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet (a továbbiakban: **Pénztárgéprendelet**).

1. A számlaadási kötelezettség

Az áfaalany – az Áfa tv. számlaadási kötelezettségre vonatkozó általános szabálya értelmében – **köteles számlát kibocsátani a belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője számára**, ha az tőle eltérő más személy vagy szervezet.³ Ez a kötelezettség az ügylet teljesítéséhez, és nem a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő fizetési kötelezettségéhez kapcsolódik.

A kötelezettség nem terjed ki azokra az esetekre, amelyek az Áfa tv. alkalmazásában nem adóalany által teljesített termékértékesítések, szolgáltatásnyújtások, így nem kell számlát kibocsátani például az Áfa tv. 7. §-a szerinti közhatalmi tevékenységről, a kártérítésfizetési kötelezettségről, a bíróság által megítélt perköltségről stb.

A kötelezettség kiterjed ugyanakkor azokra az ingyenes esetekre is, amelyeket az Áfa tv. ellenérték fejében teljesített termékértékesítésként, szolgáltatásnyújtásként határoz meg.⁴ Természetesen az utóbbi esetekben is csak akkor terheli számlaadási kötelezettség az áfaalanyt, ha a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője az adóalanytól eltérő személy, szervezet.

Mivel az előleg megszerzésének időpontjában – főszabály szerint – áfafizetési kötelezettség keletkezik, **számlaadási kötelezettség kapcsolódik** a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékébe beszámító vagyoni előny, vagyis a felek megállapodása alapján szolgáltatott **előleg megszerzéséhez is**.⁵ A kapott előlegről kibocsátott számlában annak a termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak az adatait kell szerepeltetni, amelynek az ellenértékébe az előleg beszámítható.⁶

Az előleghez kapcsolódó számlaadási kötelezettség nem általános. Nem terjed ki az adómentes Közösségen belüli termékértékesítés ellenértékébe beszámító előlegre.⁷ Nem kell számlát kibocsátani továbbá a – nem jogi személy – nem adóalany által szolgáltatott, 900 000 forintot el nem érő előlegről, ha a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője számla kibocsátását nem kéri. Ha azonban az előleg 900 000 forint vagy annál nagyobb összeg, a számlaadás – a terméket beszerző, a szolgáltatást igénybevevő kérésétől függetlenül – kötelező.⁸

Az Áfa tv. alapján **számlaadási kötelezettség külföldön teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás esetén** is fennáll, még pedig akkor, ha az adóalanynak belföldön van az ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye vagy ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye. Annak, hogy a külföldön teljesített ügylet

³ Áfa tv. 159. § (1) bekezdés.

⁴ Áfa tv. 11.§ (1)–(2) és 14. § (1)–(2) bekezdése, valamint a 12. § és 18/A. § (4) bekezdése szerinti esetek.

⁵ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés a)–b) pontok.

⁶ Áfa tv. 159. § (3) bekezdés.

⁷ Áfa tv. 159. § (4) bekezdés.

⁸ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont.

után számlaadási kötelezettség keletkezzen az Áfa tv. alapján, az Európai Közösség (a továbbiakban: Közösség) másik tagállamában teljesített ügyletnél további feltétele, hogy a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás a teljesítés tagállamában **fordított adózás** alá tartozzon, vagyis az ügylet utáni áfafizetési kötelezettség ne a belföldi számlaadásra kötelezettet, hanem a másik tagállambeli termékbeszerzőt, szolgáltatást igénybevevőt terhelje.⁹

A számlakibocsátási kötelezettség a számla előállításával együtt magában foglalja a számla átadását, eljuttatását a jogosultnak, azaz a terméket beszerzőnek, a szolgáltatást igénybevevőnek.

1.1. Mikor teljesítendő a magyar előírások alapján?

A számlára vonatkozó kötelezettségekre – ide nem értve a megőrzési kötelezettséget – főszabály szerint akkor kell az Áfa tv. rendelkezéseit alkalmazni, ha a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás Áfa tv. szerinti teljesítési helye belföldön van.¹⁰

Az ügylet belföldi teljesítése ellenére nem az Áfa tv. rendelkezései alkalmazandók akkor, ha az alábbi feltételek együttesen fennállnak:

- az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye – ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye – a Közösség másik tagállamában van és belföldön gazdasági célú letelepedési hellyel nem rendelkezik, vagy a belföldi állandó telephelye az Áfa tv. 137/A. §-a szerint nem érintett a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítésében,
- az ügylet után a termék beszerzőjét, a szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség,
- a számlát az ügyletet teljesítő másik tagállambeli adóalany vagy annak a belföldi beszerzőtől eltérő meghatalmazottja bocsátja ki, vagyis nem önszámlázás történik.

Az előzőeknek megfelelő esetekben a számlára vonatkozó kötelezettségekre a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó másik tagállami adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye – ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye – szerinti állam szabályai alkalmazandók.¹¹

Nem az Áfa tv. számlázásra vonatkozó szabályai alkalmazandók azokra a belföldi teljesítési helyű termékértékesítésekre, szolgáltatásnyújtásokra, amelyek után az egyablakos rendszerbe másik tagállamban bejelentkezett adóalany az egyablakos rendszer alkalmazásával teljesíti az adófizetési és adóbevallási kötelezettségét.¹²

⁹ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés c)–d) pontok.

¹⁰ Áfa tv. 158/A. § (1) bekezdés.

¹¹ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) pont és 158/A. § (3) bekezdés.

¹² Áfa tv. 158/A. § (4) bekezdés.

Az ügylet belföldön kívüli teljesítése ellenére az Áfa tv. számlára vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni a következő esetekben:

- ha az ügyletnek az Áfa tv. előírásai alapján meghatározott **teljesítési helye a Közösség területén kívülre esik**, és az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye – ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye – belföldön van,¹³
- ha az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye – ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye – belföldön, az ügylet Áfa tv. szerinti **teljesítési helye pedig a Közösség másik tagállamában van**, és az után a termék beszerzőjét, a szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség, feltéve, hogy nem önszámlázás történik,¹⁴
- ha az ügylet olyan, másik tagállamban teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, ami után az egyablakos rendszerbe belföldön bejelentkezett adóalany az adóbevallási és adófizetési kötelezettségét az egyablakos rendszerben teljesíti.¹⁵

1.2. Milyen esetben lehet mentesülni a kötelezettség alól?

Egyes közérdekű vagy speciális jellegére tekintettel adómentes – tárgyi adómentes – ügyletek¹⁶ vonatkozásában az adóalany mentesül a számlaadási kötelezettség alól, feltéve, hogy az ügyletről a számviteli törvény¹⁷ rendelkezéseinek megfelelő bizonylatot bocsát ki.¹⁸ Az ilyen ügylet – például adómentes ingatlan-bérbeadás, pénzügyi szolgáltatás – bizonylatának tehát a számviteli törvény rendelkezéseinek kell megfelelnie. Ez az irányadó akkor is, ha az adóalany a bizonylaton a számla megnevezést szerepelteti, illetve kiállításához számlanyomtatványt vagy számlázóprogramot használ. A számlázóprogram bizonylat sorszámozásának folyamatossága nem sérül, ha a számla és a számviteli bizonylat kibocsátása azonos sorszámtartományban történik.¹⁹ Ez a mentesülés az ügylet teljesítőjénél nem eredményez nyugtaadási kötelezettséget.²⁰

Nem mentesülnek a számlaadási kötelezettség alól, vagyis számla helyett nem bocsátható ki számviteli bizonylat a következő tárgyi adómentes ügyletekről:

- közérdekű jellegére tekintettel adómentes egyéb oktatás²¹,

¹³ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés b) pont.

¹⁴ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) pont és 158/A. § (3) bekezdés.

¹⁵ Áfa tv. 158/A. § (4) bekezdés.

¹⁶ Áfa tv. 85. § (1) bekezdés a), b), d), f)–o) pontja és a 86. § (1) bekezdés a)–i), l), m) pontja alapján adómentes termékértékesítések, szolgáltatásnyújtások.

¹⁷ A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény.

¹⁸ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés a) pont.

¹⁹ Számlarendelet 8. § (4) bekezdés.

²⁰ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés.

²¹ Áfa tv. 165. § 2020. július 1-jétől hatályos (5) bekezdése.

- fogorvos, fogtechnikus közérdekű jellegére tekintettel adómentes ügylete,
- közérdekű jellegére tekintettel adómentes olyan egészségügyi tevékenység, amit nem közszolgáltató végez,
- együttműködő közösség közérdekű jellegére tekintettel adómentes szolgáltatása,
- speciális jellegére tekintettel adómentes ingatlanértékesítés²².

Ha a szolgáltatás – adóalany vagy nem adóalany – igénybevevője nem kéri, nem kell számlát kibocsátani az adómentes – külföldi indulási vagy külföldi érkezési helyű – nemzetközi légi személyszállításról²³. Az igénybevevő számla kibocsátására vonatkozó kérésének hiányában az adóalanyok a szolgáltatásról a számviteli törvény rendelkezéseinek megfelelő számviteli bizonylatot kell kibocsátania. Ha azonban az igénybevevő számla kibocsátását kéri, akkor az adóalanyok az ilyen szolgáltatásáról is az Áfa tv. – és a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály – előírásainak megfelelő számlát kell kibocsátania.²⁴

Áfával számítottan 900 000 forint értékhatár alatt nem kell számlát kibocsátania az adóalanyok, ha a terméket megvásárló, a szolgáltatást igénybevevő olyan nem adóalany személy – ide nem értve a nem adóalany jogi személyt –, aki az ügylet adót is tartalmazó ellenértékét – legkésőbb a teljesítéskor – megtéríti, és számla kibocsátását nem kéri.²⁵ Ha az adóalany ez alapján mentesül a számlaadási kötelezettség alól, akkor nyugtaadási kötelezettség terheli.²⁶

Mentesül az adóalany a számlaadási kötelezettség alól akkor is, ha részére **nem adóalany személy** – ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket – **900 000 forintot el nem érő előleget ad és nem kéri a számla kibocsátását**. Ha az adóalany ilyen indokkal mentesül a számlaadási kötelezettség alól, akkor a kapott előlegről nem kötelező nyugtát kibocsátania.

Az, hogy az ilyen előleg nem jár számla-, illetve nyugtaadási kötelezettséggel, nem jelenti azt, hogy az előleg szolgáltatásához, illetve átvételéhez, jóváírásához más jogszabály – például a számviteli törvény – alapján sem kapcsolódik bizonylat. Ha az előleg szolgáltatása készpénz, készpénz-helyettesítő fizetési eszköz, pénzhelyettesítő eszköz vagy egyéb vagyoni előny, például termék átadás-átvételével valósul meg, az előleg átadás-átvételt dokumentálni kell, ami megvalósulhat például az előleget átvevő által kibocsátott számviteli bizonylattal is. Ha az előlegfizetés átutalással történik, a pénzmozgást például banki bizonylat dokumentálhatja.

²² Áfa tv. 165. § (1) bekezdés 2020. július 1-jétől hatályos a) pontja.

²³ Az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes szolgáltatás.

²⁴ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés c) pont, 165. § (4) bekezdés.

²⁵ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b) pont.

²⁶ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés.

Nem lehet mentesülni a számlaadási kötelezettség alól a következő esetekben:

- *Áfaalany*nak teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás esetén, feltéve, hogy az ügylet nem olyan tárgyi adómentes termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelyről elégséges számviteli bizonylatot kibocsátani, továbbá feltéve, hogy az adómentes légi személyszállítási szolgáltatás²⁷ igénybevevője számla kibocsátását kéri.²⁸
- *Nem áfaalany jogi személynek* teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás esetén, feltéve, hogy az ügylet nem tartozik azon tárgyi adómentes körbe, amelyről elégséges számviteli bizonylatot kibocsátani, valamint feltéve, hogy az adómentes légi személyszállítási szolgáltatás²⁹ igénybevevője számla kibocsátását kéri.³⁰
- *Áfaalany*nak, illetve *nem áfaalany jogi személynek* teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás előlege, feltéve, hogy az előleg fizetése nem adómentes Közösségen belüli termékértékesítés ellenértékébe számítandó be.³¹
- *Nem áfaalany* és *nem is jogi személy* részéről 900 000 forintot elérő vagy azt meghaladó előleg fizetése.³²
- *Nem áfaalany* és *nem is jogi személy* részéről 900 000 forintot el nem érő előleg fizetése, ha a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője számlát kér.³³
- *Nem áfaalany*nak és *nem is jogi személynek* teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek adót is tartalmazó ellenértékét legkésőbb a teljesítéskor - bármilyen módon - megtérítik, feltéve, hogy az eléri vagy meghaladja a 900 000 forintot.³⁴
- *Nem áfaalany*nak és *nem is jogi személynek* teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek adót is tartalmazó, 900 000 forint alatti ellenértékét legkésőbb az ügylet teljesítésekor - bármilyen módon - megtérítik, és a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője számlát kér.³⁵
- *Nem áfaalany*nak és *nem is jogi személynek* teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek adót is tartalmazó ellenértékét az ügylet teljesítéséig nem vagy nem feltétlenül térítik meg.³⁶
- *Az adómentes nemzetközi légi személyszállítás*³⁷, feltéve, hogy a szolgáltatás – adóalany vagy nem adóalany – igénybevevője számla kibocsátását kéri.³⁸

²⁷ Az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes szolgáltatás.

²⁸ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a) pont.

²⁹ Az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes szolgáltatás.

³⁰ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a) pont.

³¹ Áfa tv. 159. § (2) és (4) bekezdés, 165. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a) pont.

³² Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont ba) alpont.

³³ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont bb) alpont.

³⁴ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b) pont és (3) bekezdés b) pont.

³⁵ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b) pont és (3) bekezdés b) pont.

³⁶ Áfa tv. 159. § és 165. § (1) bekezdés b) pont.

³⁷ Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes szolgáltatás.

³⁸ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés c) pont és (4) bekezdés.

- *Közösségen belüli termékértékesítés.*³⁹ Idetartozik az új közlekedési eszköznek az Áfa tv. 6. § (4) bekezdés a) pontja szerinti áfaalany által megvalósított, Közösségen belüli értékesítése is.⁴⁰
- *Távolsági értékesítés,*⁴¹ kivéve, ha az után az adóalany az adóbevallási és adófizetési kötelezettségét az egyablakos rendszerben teljesíti. Utóbbi esetben az ügyletről akkor kell számlát kibocsátani, ha a vevő azt kéri.⁴²
- *Sorozat jelleggel történő ingatlanértékesítés.*⁴³
- *A Közösség területén kívül teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás,* feltéve, hogy az adóalany az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van, ennek hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön.⁴⁴
- *A Közösség másik tagállamában teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás,* amely után a termék beszerzőjét, illetve a szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalany az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van, ennek hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön.⁴⁵

1.3. Meddig kell kibocsátani a számlát?

A számlát, főszabály szerint, **az ügylet** Áfa tv. szerinti **teljesítéséig** – előleg esetén annak kézhezvételéig, jóváírásáig, illetve megszerzéséig –, **de legfeljebb az attól számított észszerű időn**⁴⁶ belül ki kell bocsátani.

Az Áfa tv-ben meghatározott észszerű időt figyelembe véve:

1. Ha az ellenértéket legkésőbb az ügylet teljesítésekor megtérítik, akkor **a számlát** – legkésőbb a teljesítéskor – **haladéktalanul ki kell bocsátani**⁴⁷, feltéve, hogy
 - o a termékértékesítés nem Közösségen belüli adómentes termékértékesítés,
 - o a szolgáltatásnyújtás nem felel meg a 5. pontban foglaltaknak,
 - o az ellenérték adót is tartalmazó összegét nem az Art.⁴⁸ szerinti automata berendezés használatával térítik meg az adóalanyoknak.

³⁹ Áfa tv. 89. §.

⁴⁰ Áfa tv. 165. § (2) bekezdés.

⁴¹ Áfa tv. 29. § a) pont.

⁴² Áfa tv. 165. § (6) bekezdés.

⁴³ Áfa tv. 6. § (4) bekezdés b) pontja és 165. § (2) bekezdés.

⁴⁴ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés d) pont.

⁴⁵ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés c) pont.

⁴⁶ Áfa tv. 163. § (1) bekezdés.

⁴⁷ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pont. 2023. július 15-ét megelőzően a haladéktalan számlakibocsátási kötelezettség – az említett kivételekkel – azokra az esetekre vonatkozott, amelyekben az ellenérték megtérítése készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történt.

⁴⁸ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény.

A kivételek körébe tartozó esetekben a számla kibocsátását főszabály szerint, 8 napon belül kell teljesíteni.⁴⁹

2. Az olyan előlegről – amelynek összege nem a 5. pontban foglaltak szerinti szolgáltatásnyújtás ellenértékébe számítható be, –, a számlát – az előleg kézhezvételekor, jóváírásakor – haladéktalanul ki kell bocsátani.⁵⁰
3. Az olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás esetében, amelynek az ellenértékét az 1. pontban foglaltaktól eltérően – azaz a teljesítést követően – térítik meg, és a számla áthárított adót tartalmaz, illetve áthárított adót kellene tartalmaznia, **a számlát a teljesítéstől számított 8 napon belül** – vagyis legkésőbb a 8. napon – **ki kell bocsátani.**⁵¹
4. A Közösségen belüli adómentes termékértékesítésről **a számlát legkésőbb a teljesítés hónapját követő hónap 15. napjáig kell kibocsátani.**⁵²
5. Az olyan szolgáltatásról, amely az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján másik tagállamban teljesül, és amely után az adófizetési kötelezettség a szolgáltatás igénybevevőjét terheli, a számlát legkésőbb a teljesítés hónapját követő hónap 15-éig kell kibocsátani.⁵³

1.4. Számlakibocsátás meghatalmazott útján

A számlaadási kötelezettségnek a kötelezett – vagyis a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó áfaalany – **saját maga, illetve** – megbízása alapján és képviselőtében – **az általa választott meghatalmazott is eleget tehet.** A meghatalmazott útján történő számlakibocsátáshoz a kötelezettnek és meghatalmazottjának **előzetesen és írásban meg kell állapodnia** egymással – különösen – a számlakibocsátás elfogadásának feltételeiről és módjáról.⁵⁴ A meghatalmazás szólhat egy ügylethez fűződő számlaadási kötelezettség teljesítésére, vagy szólhat akár a számlaadási kötelezettség általános érvényű teljesítésére.⁵⁵ A meghatalmazást írásba kell foglalni.

A számla kibocsátásában meghatalmazottként akár a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője, akár harmadik személy is eljárhat. A meghatalmazottnak a számlát a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó, vagyis a kötelezett, meghatalmazó nevében kell kibocsátania. **Ha meghatalmazottként a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője bocsátja ki a számlát, akkor a számlán az „önszámlázás” kifejezést is szerepeltetnie kell.**⁵⁶

⁴⁹ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pont.

⁵⁰ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pont. 2023. július 15-ét megelőzően a haladéktalan számlakibocsátási kötelezettség – az említett kivétellel – azokra az esetekre vonatkozott, amelyekben az előleg megfizetése készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történt.

⁵¹ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés c) pont.

⁵² Áfa tv. 163. § (2) bekezdés a) pont.

⁵³ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés a) pont.

⁵⁴ Áfa tv. 160. § (1) bekezdés.

⁵⁵ Áfa tv. 161. §.

⁵⁶ Áfa tv. 169. § 1) pont.

Egy ügylethez fűződő számlaadási kötelezettségnek (feltéve, hogy annak nem a kötelezett saját maga tesz eleget) kizárólag **egy meghatalmazott tehet eleget**, abban az esetben is, ha a kötelezett egyébként több személynek adott meghatalmazást.⁵⁷ A számlakibocsátáshoz fűződő, jogszabályban meghatározott kötelezettségek teljesítéséért **a kötelezettel együtt a meghatalmazott egyetemlegesen felelős**, még akkor is, ha a felek a megállapodásukban másként rendelkeztek.⁵⁸

A számlakibocsátásra kötelezett meghatalmazottjaként eljáró személy, illetve szervezet által papíralapon kibocsátott számla esetében a meghatalmazott a számla másolatát haladéktalanul eljuttatja a számlakibocsátásra kötelezettnek, elektronikus számla esetében pedig elektronikus formában bocsátja haladéktalanul a számlakibocsátásra kötelezett rendelkezésére. Számlázóprogrammal előállított számla esetén a számlakibocsátásra kötelezettnek és meghatalmazottjának előzetesen, írásban meg kell állapodni a számla előállítása során alkalmazott sorszám tartományról is, amit a számlakibocsátásra kötelezett is köteles a nyilvántartásában rögzíteni.⁵⁹ A meghatalmazás az Áfa tv-ben, az annak felhatalmazása alapján kiadott Számlarendelemben és a Ptk-ban⁶⁰ meghatározott tartalom kívül a felek által fontosnak ítélt bármely kérdésre kiterjedhet.

2. A számla

Számla minden olyan okirat, amely megfelel az Áfa tv. X. fejezetében meghatározott feltételeknek. **A számlával egy tekintet alá esik minden olyan okirat, amely kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva annak adattartalmát módosítja**⁶¹ és megfelel az Áfa tv-ben meghatározott feltételeknek.⁶² A Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adóalany esetében számla⁶³ a termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról kibocsátott olyan okirat, amely megfelel a Héa-irányelv⁶⁴ 226-231. és 238-240. cikkével harmonizáló azon előírásoknak, amelyek abban a tagállamban alkalmazandók, amelyben az adóalanyt nyilvántartásba vették.⁶⁵

Az Áfa tv. előírása⁶⁶ alapján a számla kibocsátásának időpontjától **a számla megőrzésére vonatkozó időszak végéig biztosítani kell a számla**

- **eredetének hitelességét,**
- **adattartalma sértetlenségét és**
- **olvashatóságát.**

⁵⁷ Áfa tv. 160. § (3) bekezdés.

⁵⁸ Áfa tv. 160. § (2) bekezdés.

⁵⁹ Számlarendelet 15. §.

⁶⁰ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény.

⁶¹ Áfa tv. 168. § (1) bekezdés.

⁶² Áfa tv. 170. §.

⁶³ Ennek leginkább akkor van jelentősége, amikor az ilyen adóalany által kiállított számla az azt befogadó adóalanynál az adólevonás tárgyi feltételét képezi az Áfa tv. 127. §-a alapján.

⁶⁴ Az Európai Unió Tanácsának 2006/112/EK irányelve a közös hozzáadottértékadó-rendszerről.

⁶⁵ Áfa tv. 168. § (3) bekezdés.

⁶⁶ Áfa tv. 168/A. § (1) bekezdés.

Az „eredet hitelessége” a terméket értékesítő, a szolgáltatást nyújtó, illetve a számlát kibocsátó azonosságának biztosítását jelenti.⁶⁷ Az „adattartalom sértetlensége” azt jelenti, hogy a számlának az Áfa tv. szerinti tartalmát nem változtatták meg.⁶⁸ A számla „olvashatósága” pedig azt jelenti, hogy a számlának az ember számára – alapos vizsgálat illetve magyarázat nélkül – olvashatónak kell lennie. Az e kötelezettségekhez kapcsolódó keretszabály⁶⁹ értelmében az eredet hitelességére, az adattartalom sértetlenségére és az olvashatóságra vonatkozó követelményeknek bármely olyan üzleti ellenőrzési eljárással eleget lehet tenni, amely a számla és a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás között megbízható üzleti kapcsolatot biztosít. Az eredet hitelességére és az adattartalom sértetlenségére vonatkozó feltételt a számlakibocsátónak és a számlabefogadónak is teljesítenie kell, mely feltételek fennállását a felek egymástól függetlenül is biztosíthatják.

Az Áfa tv-ben megjelölt **üzleti ellenőrzési eljárás** széles körű fogalom. Üzleti ellenőrzési eljárás alatt olyan eljárás értendő, melyet az adóalany a számlának a saját pénzügyi követelésével, illetve kötelezettségével való összevetése érdekében alkalmaz. Az üzleti ellenőrzési eljárás fontos aspektusa, hogy **a számlát az üzleti és számviteli folyamaton belül ellenőrzik**, nem pedig független, önálló dokumentumként kezelik. Az adóalany az általa választott, kidolgozott üzleti ellenőrzési eljárás során a saját érdekében számlakibocsátóként és számlabefogadóként is elsődlegesen azt ellenőrzi, hogy:

- a számla lényegében megfelelő-e, vagyis, hogy a számlában feltüntetett ügylet ténylegesen a feltüntetett mennyiségben és minőségben teljesült-e,

továbbá számlabefogadóként vizsgálja, hogy

- a számla kibocsátójának ténylegesen a feltüntetett fizetési igénye van-e,
- a számla kibocsátója által megadott bankszámlaszám megfelelő-e, és hasonlókat annak biztosítására, hogy ténylegesen csak azokat a számlákat egyenlítsse ki, melyek kiegyenlítésére kötelezett.

A számla papíralapon és elektronikus úton is kibocsátható.⁷⁰ Az Áfa tv-ben meghatározott fogalomnak megfelelően **elektronikus számlának minősül**⁷¹ minden olyan, az Áfa tv-ben előírt adatokat tartalmazó számla, amelyet elektronikus formában bocsátottak ki és fogadtak be. Így például elektronikus számla a kizárólag e-mailben megküldött számla is, függetlenül attól, hogy a bizonylat adatai közvetlenül a számlázóprogramból kerülnek az elektronikus üzenetbe vagy papíralapú számla szkennelt változataként. A számlákra vonatkozó általános szabályok az elektronikus számlákra is alkalmazandók.

Mivel az ilyen számla alkalmazásának a bizonylat befogadója (vagyis a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője) részéről is vannak technikai feltételei, **az elektronikus számlázáshoz elengedhetetlen a felek együttműködése**. Ezért az Áfa tv. az elektronikus

⁶⁷ Áfa tv. 259. § 6/A pont.

⁶⁸ Áfa tv. 259. § 1/A pont.

⁶⁹ Áfa tv. 168/A. § (2) bekezdés.

⁷⁰ Áfa tv. 174. §.

⁷¹ Áfa tv. 259. § 5. pont.

számla kibocsátásának feltételeként előírja a számlabefogadó beleegyezését – ami nem csak formális lehet, vagyis megvalósulhat például a kapott számlán szereplő ellenérték kifizetésével, hallgatóságos beleegyezéssel is –, illetve EDI-rendszer alkalmazása esetén a felek előzetes, írásbeli megállapodását.⁷²

Az elektronikus számlát – számlakibocsátóként és számlabefogadóként is – **elektronikus formában kell megőrizni.**⁷³ Az elektronikusan megőrzött számlaadatokat a Számlarendelet előírása szerint kell egy esetleges adóhatósági ellenőrzéskor rendelkezésre bocsátani, vagyis

- az xml-formátumban megőrzött számla adatait a Számlarendelet 2. melléklete szerint, a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben,
- az egyéb elektronikus formában megőrzött számla adatait a Számlarendelet 2. melléklete szerint, a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben, vagy pdf formátumban.⁷⁴

Az Áfa tv. két olyan eljárást nevesít, amelynél **a törvény erejénél fogva elfogadott, hogy az elektronikus számla eleget tesz a számla eredetének hitelességére, adattartalma sértetlenségére vonatkozó követelményeknek:**⁷⁵ Ezek a következők:

- minősített elektronikus aláírással ellátott számla,
- EDI-elektronikus adatként létrehozott és továbbított számla.

Az ilyen elektronikus számla kibocsátója és befogadója az Áfa tv-ben meghatározott követelmények teljesítése érdekében nem köteles üzleti ellenőrzési eljárást végezni. Természetesen az adóalany e számlák esetében is végezhet üzleti ellenőrzési eljárást, különösen azért, mert annak lefolytatása – az Áfa tv. rendelkezéseitől függetlenül is – az adóalany gazdasági érdekeit szolgálhatja, szolgálja. Az egyéb elektronikus számlák esetében – ugyanúgy, mint a papíralapú számlák esetében – az adattartalom sértetlensége és az eredet hitelessége jellemzően üzleti ellenőrzési eljárással biztosítható.

- Az elektronikus számlára vonatkozó további hasznos információkat tartalmaz **Az elektronikus számlákkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalók** című tájékoztató, amely megtalálható itt:

https://nav.gov.hu/ado/afa/Az_elektronikus_szaml20200416

A nyomtatványként nyomdai úton előállított számla esetében az Áfa tv. számlázásra vonatkozó rendelkezései mellett a Számlarendelet előírásait is figyelembe kell venni. Így többek között a következőket: csak az adóhatóság által megállapított sorszám tartománynak megfelelő számla alkalmazható. A kiadott sorszám tartományok lekérdezésére a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) honlapján az Adatbázisok rovaton belül itt van lehetőség: <https://nav.gov.hu/adatbazisok/szigoru>. A nyomtatvány előállítója, illetve forgalmazója a nyomtatványt kizárólag adóalanyként értékesítheti, a nyomtatvány értékesítéséről kibocsátott

⁷² Áfa tv. 175. § (3) bekezdés.

⁷³ Áfa tv. 179. § (2) bekezdés 3. mondat.

⁷⁴ Számlarendelet 19. §.

⁷⁵ Áfa tv. 175. § (2) bekezdés.

számlájában fel kell tüntetnie az értékesített nyomtatvány megnevezése mellett annak sorszám tartományát is, valamint a nyomtatvány beszerzőjének adószámát. A nyomtatványt számlaként felhasználó adóalanyoknak a nyomtatványt szigorú számadás alá kell vonnia.⁷⁶

Pénztárgéppel előállított számla esetén az Áfa tv. számlázásra vonatkozó rendelkezései mellett a Pénztárgéprendelet előírásai az irányadók.

Számlázóprogrammal előállított számla esetén az Áfa tv. számlázásra vonatkozó rendelkezései mellett a Számlarendelet előírásaira kell figyelemmel lenni. Így többek között a következőkre: A számlázóprogramnak kihagyás és ismétlés nélküli, **folyamatos sorszámozást** kell biztosítania.⁷⁷ A számlázóprogrammal előállított és papírra nyomtatott számla kibocsátónál maradó példánya **elektronikus adatállományként is megőrizhető**, feltéve, hogy a megőrzés a digitális archiválásra vonatkozó előírásoknak⁷⁸ megfelelően történik.⁷⁹ A számlázóprogramnak olyan „**adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás**” elnevezésű funkcióval kell rendelkeznie, amelynek elindításával – egy esetleges adóellenőrzéskor – adatexport végezhető.⁸⁰ A számlázóprogrammal szemben követelmény az is, hogy biztosítsa a kiállított számla, valamint a számlával egy tekintet alá eső okirat adatainak online továbbítását a NAV rendszerébe (**online számlaadat-szolgáltatás**).⁸¹ Olyan számlázóprogrammal, amellyel online számlaadat-szolgáltatás nem teljesíthető, nem állítható elő olyan bizonylat, amely az Áfa tv. 10. számú mellékletének 1. pontja alapján számlaadat-szolgáltatási kötelezettség alá esik.

- Az online számlaadat-szolgáltatási kötelezettséggel kapcsolatban további hasznos információk találhatóak **A számlakibocsátók számlaadat-szolgáltatásának 2021. január 4-től hatályos szabályai** című tájékoztatóban, amely megtalálható itt:

https://nav.gov.hu/ado/afa/A_szamlakibocsatok_sz20201231

A **számla magyar nyelven** vagy bármely más élő nyelven kibocsátható.⁸² **Idegen nyelven kiállított számla** esetében az adóigazgatási eljárás keretében lefolytatott ellenőrzés során a számla kibocsátójától megkövetelhető, hogy saját költségére gondoskodjon a hiteles magyar nyelvű fordításról, feltéve, hogy a tényállás tisztázása másként nem lehetséges.⁸³

2.1. A számla adattartalma

⁷⁶ Számlarendelet 3–7. §-ai.

⁷⁷ Számlarendelet 8. §.

⁷⁸ Az alkalmazandó előírásokat a digitális archiválás szabályairól szóló 1/2018. (VI. 29.) ITM rendelet tartalmazza.

⁷⁹ Számlarendelet 17. § (1) bekezdés.

⁸⁰ Számlarendelet 8. § (1) bekezdés c) pont, 11/A. §.

⁸¹ Számlarendelet 8. § (1) bekezdés d) pont.

⁸² Áfa tv. 178. § (2) bekezdés.

⁸³ Áfa tv. 178. § (3) bekezdés.

Az Áfa tv. a számla kötelező adattartalmát határozza meg, vagyis azokat az adatokat, amelyeket az e törvénynek való megfeleléshez a számlának kötelezően tartalmaznia kell. A számlán ezeken a kötelező adatokon kívül – akár más jogszabályból fakadó kötelezettség, akár a felek megállapodása vagy a számlakibocsátójának döntése alapján – bármely más adat is szerepeltethető.

A számla kötelező adattartalma a következő:⁸⁴

a) számlára vonatkozó adatok:

- o a számla kibocsátásának kelte;
- o a számla sorszáma, amely a számlát – kétséget kizáróan – azonosítja;

b) a termék értékesítőjét, a szolgáltatás nyújtóját azonosító adatok:

- o az adószáma, amely alatt a termék értékesítését, a szolgáltatás nyújtását teljesítette, csoportos áfaalanyiség esetén az ügyletet teljesítő tag adószáma mellett a csoportazonosító szám is⁸⁵,
- o neve és címe,

c) a termék beszerzőjét, a szolgáltatás igénybevevőjét azonosító adatok:

- o neve és címe,
- o fordított adózás esetén az adószáma, amely alatt, mint adófizetésre kötelezettnek a termék értékesítését, a szolgáltatás nyújtását a részére teljesítették, vagy
- o adómentes Közösségen belüli értékesítéskor a másik tagállambeli, közösségi adószáma, amely alatt a termék értékesítését részére teljesítették, vagy
- o adószámának vagy csoportos áfaalanyiség esetén csoportazonosító számának első nyolc számjegye, amely alatt, mint belföldön nyilvántartásba vett adóalany részére a termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást teljesítették, feltéve, hogy a termék értékesítője, a szolgáltatás nyújtója gazdasági céllal belföldön telepedett le, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön.

d) a termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra vonatkozó adatok:

- o az értékesített termék megnevezése, mennyisége vagy a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- o a teljesítés – illetőleg az előleg átvételének, jóváírásának, illetve megszerzésének – napja, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől;
- o az adó alapja, továbbá az értékesített terméknek az adó nélküli egységára, illetve a nyújtott szolgáltatás adó nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben

⁸⁴ Áfa tv. 169. §.

⁸⁵ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 30. § (2) bekezdés.

kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;

- o az alkalmazott adó mértéke;
- o az áthárított adó, kivéve, ha annak feltüntetését az Áfa tv. kizárja;
- o adómentesség esetében hivatkozás az Áfa tv. vagy a Héa-irányelv vonatkozó rendelkezéseire, vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a termék értékesítése, a szolgáltatás nyújtása mentes az adó alól;

e) **az Áfa tv. egyes előírásai alkalmazásához kapcsolódóan feltüntetendő adatok:**

- o a „fordított adózás” kifejezés, ha adófizetésre a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője kötelezett;
- o új közlekedési eszköz Közösségen belüli adómentes értékesítése esetén az Áfa tv-ben külön meghatározott, új közlekedési eszközre vonatkozó adatok⁸⁶,
- o a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezés, az Áfa tv. XIII/A. fejezetében meghatározott különös szabályok szerinti adózás alkalmazása esetében;
- o az „önszámlázás” kifejezés, ha a számlát meghatalmazottként a terméket beszerző vagy a szolgáltatást igénybevevő állítja ki;
- o a „különbözet szerinti szabályozás – utazási irodák” kifejezés, az Áfa tv. XV. fejezetében meghatározott a különös szabályok szerinti utazásszervezési szolgáltatás nyújtása esetén;
- o a „különbözet szerinti szabályozás – használt cikkek” vagy a „különbözet szerinti szabályozás – műalkotások” vagy a „különbözet szerinti szabályozás – gyűjteménydarabok és régiségek” kifejezések közül a megfelelő kifejezés, az Áfa tv. XVI. fejezetében meghatározott különös szabályok szerinti használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség értékesítés esetén;
- o pénzügyi képviselő alkalmazása esetén a pénzügyi képviselő neve, címe és adószáma.

A számlán főszabály szerint **az áthárított adót akkor is fel kell tüntetni forintban, ha az ellenérték külföldi pénznemben kifejezett.**⁸⁷ Kivétel ez alól az olyan Áfa tv. szabályai szerinti számla, amelyet nem belföldön teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról állít ki az adóalany.⁸⁸

Külföldi pénznemben kifejezett adóalap esetén az adó forintban történő meghatározásakor az Áfa tv. 80. §-ában és 80/A. §-ában foglaltakat kell figyelembe venni. Az ehhez alkalmazott árfolyam olyan árfolyam lehet, amelyet belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet devizában eladási árként jegyez; vagy a Magyar Nemzeti Bank (MNB), illetve az

⁸⁶ Áfa tv. 259. § 25. pont.

⁸⁷ Áfa tv. 172. §.

⁸⁸ Azt, hogy a forintban kifejezett adót csak az adóalany belföldön teljesített ügyletről kibocsátott számláján kell szerepeltetni, az Áfa tv. 172. §-ának 2022. november 24-től hatályos módosítása tette egyértelművé.

Európai Központi Bank (EKB) hivatalosan közzétesz. Az MNB-, illetve az EKB-árfolyam csak akkor alkalmazható, ha az adóalany az MNB- vagy EKB-árfolyam választására vonatkozó döntését a NAV-nak bejelentő-, változásbejelentő lapon előzetesen bejelentette. Az MNB- és az EKB-árfolyam együttesen nem választható. Az Áfa tv. az alkalmazható árfolyam meghatározása mellett azt is előírja, hogy a forintadat megállapításához milyen időpontban érvényes árfolyam alkalmazandó⁸⁹. Főszabály szerint az ügyletnek az Áfa tv. szerinti teljesítési időpontjában érvényes árfolyamot kell alkalmazni.

Az **előlegről kibocsátott számla** annak a termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak az adatait tartalmazza, amelynek az ellenértékébe az előleg beszámítható.⁹⁰

Az ügyletet teljesítő belföldi adóalany **akkor kell a termék vevőjének, a szolgáltatás igénybevevőjének a másik tagállambeli közösségi adószámát szerepeltetnie** a számlán, ha

- az ügylet adómentes Közösségen belüli termékértékesítés, amely után a vevőt Közösségen belüli termékbeszerzés címen terheli adófizetési kötelezettség,
- olyan, más tagállamban teljesített termékértékesítés – például fel- vagy összeszerelés tárgyú szolgáló termék értékesítése –, illetve olyan – például az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján, másik tagállamban teljesített – szolgáltatásnyújtás, amely után a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett.

Az ügyletet teljesítő belföldi adóalany **akkor kell a belföldi terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő adószámának első nyolc számjegyét szerepeltetnie** a számlán, ha az belföldön nyilvántartásba vett áfaalany és az ügyletben ilyenként jár el.

Mentesül e kötelezettség alól az olyan belföldi áfaalanyként regisztrált külföldi vállalkozás, vállalkozó, akinek nincs belföldön gazdasági célú letelepedési helye, ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye. Mindamelllett a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő belföldi adóalany adószámának a számlán való szerepeltetése ilyen számlakibocsátó esetén is célszerű lehet.

Ha az ügylet **belföldi fordított adózás** alá tartozik⁹¹, akkor a számlán a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő teljes, 11 számjegyű adószámát szerepeltetni kell. E kötelezettség alól nem mentesül a belföldön áfaalanyként regisztrált külföldi vállalkozás, vállalkozó sem.

Az Áfa tv. az adóalany választására bízza azt, hogy a számlájában a termék **vámtarifaszámát**, illetve a szolgáltatás **TESZOR-számát** szerepelteti-e. Ezért az Áfa tv. alapján nem hibás vagy hiányos a számla, ha azon vámtarifaszám vagy TESZOR-szám nem szerepel. Mindemelllett az Áfa tv.-ben hivatkozott vámtarifaszámnak, TESZOR-számnak a számlán való szerepeltetése mind a számla kibocsátója, mind a számla befogadója számára hasznos lehet. Különösen igaz ez például az Áfa tv. 6/A–6/B. számú mellékleteiben hivatkozott vámtarifaszámnak a számlán

⁸⁹ Áfa tv. 80. § (1) bekezdés.

⁹⁰ Áfa tv. 159. § (3) bekezdés.

⁹¹ Áfa tv. 142. §.

történő szerepeltetése tekintetében, mivel az e mellékletek szerinti, fordított adózás alá eső termékek értékesítéséről, illetve beszerzéséről – az Áfa tv. 6/C. számú melléklete alapján – a hivatkozott mellékletekben szereplő vámtarifaszám szerinti bontásban kell a bevallásban adatot szolgáltatni.

Törvény a számla adattartalmára további rendelkezéseket⁹² is megállapíthat, de a számla aláírását nem teheti kötelezővé.⁹³ Ha a számla az Áfa tv.-től eltérő törvényben meghatározott adatot nem vagy hibásan tartalmazza, a számlának ez a hibája, hiányossága a számlabefogadó áfalevonási jogát nem befolyásolja.

2.2. Az egyszerűsített adattartalmú számla

Egyszerűsített adattartalmú számla kibocsátására a következő esetekben van lehetőség:

- a) Előlegh számla kibocsátása esetén, feltéve, hogy a számlán szereplő adatok forintban kifejezettek.⁹⁴
- b) Olyan ügyletről történő számlakibocsátás esetén, amelynek az ellenértékét – legkésőbb – az ügylet teljesítésekor a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője megtérítette, feltéve, hogy a számlán szereplő adatok egyébként forintban kifejezettek.⁹⁵
- c) Olyan ügyletről történő számlakibocsátás esetén, amelynél a számla adót is tartalmazó végösszege nem haladja meg a 25 000 forintot⁹⁶, feltéve, hogy az adott ügylet nem minősül adómentes Közösségen belüli termékértékesítésnek vagy távolsági értékesítésnek, és nem felel meg a d)–e) pontokban foglaltaknak.⁹⁷
- d) Az Áfa tv. előírásai alapján a Közösség másik tagállamában teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról történő számlakibocsátás esetén, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalanynak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van – gazdasági célú letelepedési hely hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye van belföldön – és az adófizetésre kötelezett személy a termék beszerzője vagy a szolgáltatás igénybevevője.⁹⁸
- e) Az Áfa tv. előírásai szerint a Közösség területén kívül – harmadik államban – teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról történő számlakibocsátás esetén, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalanynak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van, gazdasági

⁹² Ilyen rendelkezést tartalmaz például a számviteli törvény, az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvény, a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény, a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény.

⁹³ Áfa tv. 177. §.

⁹⁴ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés a)–b) pontok.

⁹⁵ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés b) pontok.

⁹⁶ Az Áfa tv. 176. § (1) bekezdés d) pontja szerinti 100 eurós értékhatárnak az Áfa tv. 256. §-ában foglaltak szerint meghatározott forintösszege.

⁹⁷ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés d) pont.

⁹⁸ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés c) pont, 159. § (2) bekezdés c) pont.

célú letelepedési hely hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye van belföldön.⁹⁹

Az a)–c) pontok szerinti esetekben, az egyszerűsített adattartalmú számlában egyes adatok a számlára vonatkozó általános előírásoktól eltérően, a következők szerint szerepeltetendők:¹⁰⁰

- az adó alapja és adó nélküli egységára helyett az ellenérték adót is tartalmazó összege tüntetendő fel,
- áthárított adómértékként 27 százalék, 18 százalék, illetve 5 százalék nem tüntethető fel, benne foglalt adóként 27 százalékos adómérték alá tartozó ügyletnél 21,26 százalék, 18 százalékos adómértékűnél 15,25 százalék, 5 százalékos adómérték alá tartozónál 4,76 százalék százaléérték szerepeltetendő,¹⁰¹
- áthárított adóösszeg nem szerepelhet.

A d)–e) pontok szerinti esetekben az egyszerűsített adattartalmú számlában a számlára vonatkozó adatokon, a termékértékesítőt, szolgáltatásnyújtót, és a terméket beszerzőt szolgáltatást igénybevevőt azonosító adatokon – vagyis a 2.1. fejezet a)–c) pontjai szerinti adatokon – túlmenően a következő adatok szerepeltetése kötelező:¹⁰²

- az értékesített termék megnevezése, továbbá mennyisége vagy a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés napja, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől;
- az ellenérték pénzben kifejezett összege,
- a „fordított adózás” kifejezés, ha adófizetésre a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője kötelezett.

Az egyszerűsített adattartalmú számla törvényben meghatározott kötelező adattartalmával összefüggésben is hangsúlyozandó, hogy a bizonylaton az Áfa tv-ben meghatározott adatokon kívüli adat is szerepeltethető.

2.3. A gyűjtőszámla

Gyűjtőszámla kibocsátására akkor kerülhet sor,¹⁰³ ha az adóalany ugyanannak a szervezetnek, személynek több számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet teljesít

- a teljesítés napján egyidejűleg, illetve

⁹⁹ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés c) pont, 159. § (2) bekezdés d) pont.

¹⁰⁰ Áfa tv. 176. § (2) bekezdés a) pont.

¹⁰¹ Áfa tv. 82. §.

¹⁰² Áfa tv. 176. § (2) bekezdés b) pont.

¹⁰³ Áfa tv. 164. § (1)–(2) bekezdés.

- az adott naptári hónapban, illetve a rá vonatkozó adómegállapítási időszakban.

Az **azonos teljesítési napon megvalósult ügyletek tekintetében** a gyűjtőszámla kibocsátásáról külön megállapodás nélkül is dönthet a számla kibocsátója. A számlaadási kötelezettség a teljesítés napján, de legkésőbb az attól számított észszerű időn belül teljesítendő.

A **nem azonos napon teljesített ügyletekről gyűjtőszámla** csak akkor bocsátható ki, **ha annak alkalmazásáról a felek előzetesen megállapodtak.**¹⁰⁴ Gyűjtőszámla **legfeljebb az adott naptári hónapban, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adott adómegállapítási időszakában teljesített ügyleteiről bocsátható ki.** Gyűjtőszámla – a felek megállapodásának függvényében – naptári hónapnál, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adómegállapítási időszakánál rövidebb időszakra vonatkozóan, például havi bevallónál egyhetes időszakokra is kibocsátható. Ha a számlakibocsátásra kötelezett nem havi bevalló, az általa kibocsátott gyűjtőszámla csak akkor vonatkozhat egy naptári hónapnál hosszabb vagy eltérő naptári hónapban kezdődő és befejeződő időszakra, ha a gyűjtőszámla nem tartalmaz:

- Áfa tv. 89. §-a szerinti, vagyis adómentes Közösségen belüli termékértékesítést,
- olyan szolgáltatásnyújtást, amely az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alá tartozóként a Közösség másik tagállamában teljesül.¹⁰⁵

A nem azonos napon teljesített ügyletekről kibocsátandó gyűjtőszámla esetén a számla kibocsátására rendelkezésre álló **észszerű időt** a naptári hónap utolsó napjától, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adóalanyra vonatkozó adómegállapítási időszak utolsó napjától kell számítani. Így például havi bevalló adóalanynak a gyűjtőszámláját – főszabály szerint – legkésőbb a naptári hónap utolsó napját követő 8. napon ki kell bocsátania.¹⁰⁶

A gyűjtőszámlában **az összes számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet tételesen, egymástól elkülönítetten úgy kell feltüntetni,** hogy az egyes ügyletek adóalapjai – az alkalmazott adómérték, illetve adómentességi jogcím szerinti csoportosításban – összesítetten szerepeljenek.¹⁰⁷ A gyűjtőszámla egészére nem értelmezhető teljesítési időpont, **csak a gyűjtőszámlán szerepeltetett egyes ügyleteknek van teljesítési időpontja.** A gyűjtőszámlán az egyes ügyletek teljesítési időpontja mindig szerepeltetendő. Egyebekben a gyűjtőszámlára is a számlára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.¹⁰⁸

3. Módosítás, érvénytelenítés, javítás

¹⁰⁴ Áfa tv. 164. § (3) bekezdés.

¹⁰⁵ Áfa tv. 164. § (2) bekezdés.

¹⁰⁶ Áfa tv. 164. § (4) bekezdés.

¹⁰⁷ Áfa tv. 171. §.

¹⁰⁸ Áfa tv. 164. § (5) bekezdés.

A számlával egy tekintet alá esik minden olyan okirat, amely kétséget kizáróan valamely adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja.¹⁰⁹ A **számlával egy tekintet alá eső okirat** megnevezés tehát mindazon bizonylatok összefoglaló neve, amelyek a már kiállított számlára hivatkozva, annak bármely adatát módosítják. Így számlával egy tekintet alá eső okirat az is, ami az eredeti számlában feltüntetett adóalapot, adóösszeget nem érintő javítást, kiegészítést tartalmaz. Ilyen például az olyan okirat is, amely a számlán feltüntetett helytelen besorolási számot módosítja vagy a számlán feltüntetett hibás teljesítési időpontot korrigálja.

Ha az ügyletről kibocsátott eredeti számla valamely adatát utóbb számlával egy tekintet alá eső okirattal megváltoztatják, akkor a számla és az annak adatát megváltoztató okirat együttesen képezi az ügylet bizonylatát. Ezért a hibát, hiányosságot tartalmazó számlát a számla jogosultjának általában nem kell visszajuttatnia a számla kibocsátójához, elégséges a hiba, hiányosság számlával egy tekintet alá eső okirattal történő korrigálását kérnie.

Nyomdai úton előállított, kézzel kitöltött számla esetében nem kifogásolható – a számla adót, adóalapot nem érintő hibája esetén – a rontott adat áthúzása az eredetileg feltüntetett adat olvashatóságának megőrzése mellett, és a helyes adat alá-, fölé- vagy mellé írása, a hiányzó adat pótlása, és a javítást végző aláírása, a javítás időpontjának feltüntetése minden számlapéldányon. Lehetséges a kézi kiállítású számla gépi számlával történő módosítása, valamint ennek fordítottja is. Arra azonban nincs lehetőség, hogy a gépi számlát kézzel átírva javítsa az adóalany.

Nem korrigálható kizárólag számlával egy tekintet alá eső okirat kibocsátásával az olyan hiba, amikor például két hasonló nevű adóalany közül nem a tényleges vevő részére történt számlakibocsátás. Ilyen esetben a tévesen kibocsátott számlát – számlával egy tekintet alá eső okirattal – érvényteleníteni kell, és a termék tényleges vevőjének, illetve a szolgáltatás tényleges igénybevevőjének kell számlát kibocsátani. Nem kell számlával egy tekintet alá eső okiratot eljuttatni, átadni a számla téves címzettje részére akkor, ha a hibát a kibocsátást – a számla rendelkezésre bocsátását – megelőzően észleli az adóalany, vagy a kibocsátott számlát a téves címzett visszaküldi. Utóbbi esetekben a téves címzettnek kiállított hibás számlát a számlaadásra kötelezettnek elégséges a számlázóprogramban, illetve, ha számlatömböt alkalmaz, akkor abban érvénytelenítenie.

A számlával egy tekintet alá eső okirat **minimális adattartalma** a következő:¹¹⁰

- az okirat kibocsátásának kelte;
- az okirat sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát az okirat módosítja;

¹⁰⁹ Áfa tv. 168. § (2) bekezdés.

¹¹⁰ Áfa tv. 170. § (1) bekezdés.

- a módosítással érintett számlaadat megnevezése, a módosítás természete, illetve számszerű hatása, ha van ilyen.

Mivel az Áfa tv. a számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalmát határozza meg, a bizonylaton az adóalanyok ezen felül bármely általuk fontosnak tartott adatot szerepeltethetnek. A számlával egy tekintet alá eső okiratra egyebekben a számlára vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.¹¹¹ Ezért a számlával egy tekintet alá eső okirat tekintetében is biztosítani kell például az adattartalom sértetlenségét, az eredet hitelességét és az olvashatóságot, továbbá a számlával egy tekintet alá eső okiratnak is számlázóprogrammal vagy nyomtatvány alkalmazásával előállított, adóigazgatási azonosításra alkalmas bizonylatnak kell lennie.

Nincs akadálya annak, hogy **az adóalany egy számlával egy tekintet alá eső okirattal több számláját is módosítsa**, a csoportos módosító bizonylaton azonban valamennyi módosítandó számla vonatkozásában világosan és átláthatóan szerepeltetni kell a módosítandó számlára való hivatkozást, valamint, hogy az adott számla mely adatát érinti a módosítás, továbbá a módosítás természetét és számszerű hatását, ha van ilyen. Ha a korrekció a számlában feltüntetett adóalapra és/vagy adó összegére is vonatkozik, akkor csoportos módosító bizonylattal az adóalany csak az olyan ügyletekről kibocsátott számláit módosíthatja, amelyek tekintetében az adó- és/vagy adóalap-korrekció eredményét ugyanazon elszámolási időszakban kell elszámolnia.

Elfogadott az az adózói gyakorlat is, mely szerint az adóalanyok a számla hibáját nem egy számlával egy tekintet alá eső okirat kibocsátásával korrigálják, hanem érvénytelenítik, sztornírozzák a korábban kibocsátott hibás számlát és egy új, hibátlan számlát bocsátanak ki. Ekkor a hibás számla sorszáma való hivatkozást az érvénytelenítő bizonylatnak és az új számlának is tartalmaznia kell. E módszer alkalmazása a számlamódosítás Áfa tv. – 77-78. §-ai illetve 153/B-153/C-ai, 170. §-a továbbá 10. számú melléklete – szerinti megítélését nem befolyásolja, az érvénytelenítő, sztornírozó számla és az új számla együttesen módosítja az eredeti számla adatát, együttesen kell figyelembe venni módosító számlaként.

4. A nyugta

Áfával számítottan **900 000 forintos értékhatár alatt mentesül a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, ha a terméket megvásárló, a szolgáltatást igénybevevő olyan nem adóalany személy** – ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket –, **aki/amely az ügylet ellenértékét legkésőbb a teljesítés napján megtéríti, és számla kibocsátását nem kéri.**¹¹² **Ezekben az esetekben az adóalany köteles a termék beszerzőjének, a szolgáltatás igénybevevőjének nyugtát kibocsátani.**¹¹³ Nyugta helyett az adóalany számlát is kibocsátathat.¹¹⁴

¹¹¹ Áfa tv. 170. § (2) bekezdés.

¹¹² Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b.) pont.

¹¹³ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés.

¹¹⁴ Áfa tv. 166. § (2) bekezdés.

A nyugta lehet papíralapú vagy elektronikus.¹¹⁵ **Kizárólag magyar nyelven** állítható ki.¹¹⁶ A nyomdai úton előállított nyugtának, illetve a számítógéppel előállított nyugtának – ide nem értve a pénztárgéppel előállított nyugtát – az Áfa tv. rendelkezései mellett a Számlarendelet előírásainak kell megfelelnie.

Jogszabályi előírás határozza meg azokat az eseteket, amelyekben az adóalany köteles a nyugtaadási kötelezettséget pénztárgéppel teljesíteni. Ha az adóalany akár jogszabályi kötelezettség alapján, akár saját választása alapján pénztárgéppel tesz eleget a nyugtaadási kötelezettségének, az Áfa tv. rendelkezései mellett a Pénztárgéprendeletben foglaltakra kell figyelemmel lennie. A nyugtaadási kötelezettség pénztárgéppel való teljesítéséhez online adatkapcsolatra képes pénztárgép alkalmazandó, függetlenül attól, hogy az adóalany a pénztárgépet a saját döntése vagy jogszabályi kötelezettség alapján alkalmazza.

4.1. Milyen esetben lehet mentesülni a kötelezettség alól?

A nyugtaadási kötelezettség alól az adóalany csak törvényi előírás alapján mentesülhet, **egyedi kérelemre nem mentesíthető.**

Törvényi előírás alapján mentesül a nyugtaadási kötelezettség alól az adóalany akkor, ha¹¹⁷

- a) sajtóterméket értékesít;
- b) a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény¹¹⁸ hatálya alá tartozó szerencsejáték-szolgáltatást nyújt;
- c) az Art. szerinti automataberendezés használatával térítik meg részére az ellenérték adót is tartalmazó összegét.

4.2. Milyen esetekben kötelező pénztárgépet alkalmazni?

Nyugtaadási kötelezettségüknek kizárólag pénztárgéppel tehetnek eleget az alábbi adóalanyok, illetve üzletek:¹¹⁹

- a) **a gyógyszerárak,**
- b) **a 2009. október 15. napján hatályos TEÁOR 08**
 - o a 45.20 szerinti gépjárműjavítási, -karbantartási,
 - o a 45.32 szerinti gépjárműalkatrész-kiskereskedelmi,
 - o a 45.40 szerinti motorkerékpár, és -alkatrészkereskedelmi, -javítási,

¹¹⁵ Áfa tv. 174. § (2) bekezdés.

¹¹⁶ Áfa tv. 178. § (4) bekezdés.

¹¹⁷ Áfa tv. 167. §.

¹¹⁸ 1991. évi XXXIV. törvény.

¹¹⁹ Pénztárgéprendelet 1. melléklet.

- o a 47.1–47.7 és 47.91 szerinti kiskereskedelmi,
- o 49.32 szerinti taxis személyszállítási,
- o az 56.1 és 56.3 szerinti vendéglátási (kivéve a mozgó szolgáltatásnyújtási),
- o az 55.1–55.3 szerinti szálláshely-szolgáltatási (kivéve a falusi szálláshely-szolgáltatási),
- o 66.12 szerinti értékpapír-, árutőzsdei ügynöki tevékenységből kizárólag a pénzváltási,
- o a 77.1–77.2 és 77.33 szerinti kölcsönzési,
- o 86.10 szerinti fekvőbeteg-ellátási tevékenységből kizárólag plasztikai sebészeti,
- o 93.29 szerinti m.n.s. egyéb szórakoztatási, szabadidős tevékenységből kizárólag a tánctermei, diszkóműködtetési,
- o a 95.1–95.2 szerinti javítási,
- o 96.01 szerinti textil-, szőrmemosási, -tisztítási tevékenységből kizárólag a mindenfajta ruházat (beleértve a szőrmét) és textil géppel, kézzel mosási és vegytisztítási, vasalási,
- o 96.04 szerinti fizikai közérzetet javító szolgáltatási, és
- o 93.13 szerinti testedzési szolgáltatási

tevékenységet folytató valamennyi adóalany, üzlet, mozgóbolt, kivéve:

- ba) a betétdíjas göngyöleget visszaváltó üzlet,
 - bb) a csomagküldő kereskedelem, kivéve annak nyílt árusítást végző üzlete, bemutatóterme,
 - bc) az ipari – kivéve élelmiszeripari – tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, ha termelő és értékesítő tevékenységét ugyanabban a helyiségben folytatja,
 - bd) a termelői borkimérés,
 - be) az utazási iroda, utazási ügynökség, turisztikai szolgáltató iroda utazási szolgáltatásai tekintetében,
- c) a 2009. október 15-én hatályos TEÁOR 08 46.2–46.7 szerinti ***nagykereskedelmi tevékenységet folytató adóalanyok, üzletek kiskereskedelmi értékesítésük tekintetében.***

A nyugtaadásra kötelezett számára a NAV nem adhat felmentést a pénztárgép kötelező alkalmazása alól. A nyugtaadási kötelezettség pénztárgéppel való teljesítése esetén a géppel kiállított nyugták, számlák, valamint a pénztárgép adatairól az adóalany – jogszabály szerint – rendszeresen adatszolgáltatást teljesít a NAV-nak. Jogszabály előírhatja, hogy a nyugta kibocsátási kötelezettség kötelező gépi kiállítással történő megvalósítására szolgáló pénztárgép működését a NAV hírközlő eszköz és rendszer útján felügyelje. Ebben az esetben

az adatszolgáltatás – jogszabály szerint – a NAV általi közvetlen adatlekérdezéssel is megvalósítható. A közvetlen adatlekérdezéssel megvalósított adatszolgáltatás teljesítése alól a NAV – az elektronikus hírközlő hálózat hiányára tekintettel – kérelemre egyedi mentesítést adhat. Az egyedi mentesítés iránti kérelem elbírálása során a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság szakhatóságként működik közre az elektronikus hírközlő hálózat elérhetősége kérdésében.¹²⁰

- A pénztárgép alkalmazásával összefüggésben további hasznos információk található a NAV honlapján az Adó rovaton belül az Online Pénztárgépek Friss című részben, ami elérhető itt: https://nav.gov.hu/ado/onlinepenztargepek_1417761437385

Az Áfa tv. 2022. november 24-étől a pénztárgép mellett, gépi nyugta kiállítására szolgáló egyéb technikai megoldással kiállított nyugtáról történő adatszolgáltatásra vonatkozó rendelkezést is tartalmaz.¹²¹ Ugyanezen időponttal felhatalmazást kapott az adópolitikáért felelős miniszter (vagyis a Pénzügyminiszter) arra, hogy a gépi nyugta kiállítására szolgáló egyéb technikai megoldás tekintetében is rendeletben szabályozza az adatszolgáltatást, az engedélyezést, a forgalmazást, az üzemeltetést, és az ellenőrzést.¹²²

4.3. A nyugta adattartalma

A nyugtának legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyugta kibocsátásának kelte;
- a nyugta sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- a nyugta kibocsátójának adószáma, valamint a neve és címe;
- a termék értékesítésének, a szolgáltatás nyújtásának adót is tartalmazó ellenértéke.¹²³

Ha a nyugta egyúttal az abban megjelölt szolgáltatás igénybevételére is jogosít, akkor a kibocsátásának kelte helyett elegendő azt az időpontot, illetve időszakot feltüntetni, amikor a nyugtában megjelölt szolgáltatás igénybe vehető.¹²⁴

5. Egyes különös adózási módoknál figyelembe veendő számlázási szabályok

5.1. Alanyi adómentesség¹²⁵

¹²⁰ Áfa tv. 178. § (1a) bekezdés.

¹²¹ Áfa tv. 178. § (1a) bekezdés.

¹²² Áfa tv. 260. § (1) bekezdés e)-h) pontjai. A gépi nyugta kiállítására szolgáló, pénztárgéptől eltérő technikára vonatkozó előírások még nem jelentek meg. A pénztárgépek csak papíralapú nyugta kibocsátására alkalmasak. A tervek szerint az új technikával lehetőség lesz elektronikus nyugta kibocsátására.

¹²³ Áfa tv. 173. § (1) bekezdés.

¹²⁴ Áfa tv. 173. § (2) bekezdés.

¹²⁵ Áfa tv. XIII. fejezet

Az alanyi adómentes adóalanyt is terheli számla-, illetve nyugtaadási kötelezettség. Ennek teljesítésekor figyelembe kell venni, hogy az adóalany az ügyletet alanyi adómentes minőségében vagy nem alanyi adómentes minőségében¹²⁶ teljesíti-e. Azon ügyletei tekintetében, amelyeket nem alanyi adómentes minőségében teljesít, az Áfa tv. számlázásra vonatkozó általános szabályait kell alkalmaznia.

Az alanyi adómentes minőségében teljesített ügyletről kizárólag olyan számlát bocsáthat ki, amelyben áthárított adóösszeg, adómérték, illetőleg az adótartalom meghatározására alkalmas százaléktétel nem szerepel.¹²⁷ A számlának jogszabályi vagy a HÉA-irányelv vonatkozó rendelkezéseire való hivatkozást, vagy bármely más, de egyértelmű utalást kell tartalmaznia a mentességre vonatkozóan.¹²⁸

Az alanyi adómentes adóalany is az általános szabályok szerint mentesülhet a számlaadási kötelezettség alól és az általános szabályok szerint terheli a nyugtaadási kötelezettség.

5.2. Pénzforgalmi elszámolás

Az olyan adóalany, aki/amely a pénzforgalmi elszámolást¹²⁹ választotta, **fel kell tüntetnie a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezést** az olyan számláján, amelyet a pénzforgalmi elszámolás időszakában belföldön teljesített, pénzforgalmi elszámolás alá tartozó termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról bocsát ki¹³⁰. Ha a pénzforgalmi elszámolást választó adóalany adott termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra nem vonatkozik a pénzforgalmi elszámolás – például adómentes Közösségen belüli termékértékesítés, Áfa tv. 10. § a) pont hatálya alá tartozó ügylet, fordítottan adózó ügylet –, a számlán nem kell a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezést szerepeltetnie akkor sem, ha az adott ügylet a pénzforgalmi elszámolás időszakában teljesül.

5.3. Mezőgazdasági tevékenység

5.3.1. A különleges jogállású adóalany számlázása

Az olyan adóalany, aki/amely a mezőgazdasági tevékenységére az Áfa tv. XIV. fejezetének előírásait alkalmazza, **az Áfa tv. általános szabályai szerint kötelezett számla, illetve nyugta kibocsátására.**

Mentesül a számlaadási kötelezettség alól, ha

- az ügylet után kompenzációs felárra jogosult,¹³¹ és

¹²⁶ Áfa tv. 193. §.

¹²⁷ Áfa tv. 187. § (2) bekezdés c) pont.

¹²⁸ Áfa tv. 169. § m) pont.

¹²⁹ Az Áfa tv. XIII/A. fejezete szerint.

¹³⁰ Áfa tv. 169. § h) pont.

¹³¹ Vagyis az ügylet megfelel az Áfa tv. 198. § (1) bekezdés a)–b) pontjainak és a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője olyan adóalany, aki nem különleges jogállású mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany.

- a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő adóalany által kiállított felvásárlási okirat egy példányával rendelkezik.¹³²

A kompenzációs felárra jogosító ügylet tekintetében sem mentesül azonban a számlaadási kötelezettség alól, ha a felé kompenzációs felár fizetésére köteles adóalany

- belföldi és az ügyletről nem bocsát ki felvásárlási okiratot, illetve
- harmadik országban vagy másik tagállamban nyilvántartásba vett.¹³³

A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanyok ezekről a kompenzációs feláras ügyleteiről olyan számlát kell kibocsátania, amelyben adóalap helyett a kompenzációs felár alapját, adómérték helyett a kompenzációs felár mértékét, áthárított adó helyett az áthárított kompenzációs felárat szerepelteti.¹³⁴

5.3.2. A felvásárlási okirat

A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanytól az Áfa tv. 7. számú mellékletében meghatározott, saját előállítású, feldolgozású terméket vásárló, szolgáltatást igénybevevő – nem különleges jogállású – belföldön nyilvántartásba vett adóalanyt felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettség terheli. A felvásárlási okirat kiállításával a mezőgazdasági tevékenységet végző, különleges jogállású adóalany mentesül a számlaadási kötelezettség alól.¹³⁵

A felvásárlási okirat **kötelező adattartalma** a következő:

- a felvásárlási okirat kibocsátásának kelte;
- a felvásárlási okirat sorszám, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- a termék értékesítőjének, a szolgáltatás nyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, a szolgáltatás igénybevevőjének neve, címe és adószáma;
- az értékesített termék megnevezése, és legalább az Áfa tv.-ben alkalmazott vámtarifaszáma, továbbá mennyisége, illetőleg a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés időpontja, ha az eltér a felvásárlási okirat kibocsátásának keltétől;
- a kompenzációs felár alapja, továbbá az értékesített termék kompenzációs felár nélküli egységára, illetőleg a nyújtott szolgáltatás kompenzációs felár nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;
- az alkalmazott kompenzációs felár mértéke;

¹³² Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a) pont.

¹³³ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés b) pont.

¹³⁴ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés b) pont.

¹³⁵ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a) pont.

- a kompenzációs felár összege;
- a termék értékesítőjének, a szolgáltatás nyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, a szolgáltatás igénybevevőjének aláírása.¹³⁶

A felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettséget kizárólag a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője teljesítheti. Ilyen ügyletről gyűjtőbizonylat vagy egyszerűsített adattartalmú felvásárlási okirat nem bocsátható ki.¹³⁷ A felvásárlási okirattal kapcsolatos, az Áfa tv. XIV. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Áfa tv-nek a számlázásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.¹³⁸

5.4. Használt ingóság, műalkotás viszonteladói értékesítése

Az Áfa tv. XVI. fejezet 2. alfejezete szerinti különös adózási mód alá tartozó termékértékesítésről, illetve az annak ellenértékébe beszámító előlegről kibocsátott számlában **áthárított adóösszeg, adómérték, illetőleg az adótartalom meghatározására alkalmas százaléktérték nem tüntethető fel.**¹³⁹ Az ilyen ügyletről kibocsátott számlában a „**különbözet szerinti szabályozás – használt cikkek**” vagy a „**különbözet szerinti szabályozás – műalkotások**” vagy a „**különbözet szerinti szabályozás – gyűjteménydarabok és régiségek**” kifejezést kell szerepeltetni.¹⁴⁰

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹³⁶ Áfa tv. 202. § (3) bekezdés.

¹³⁷ Áfa tv. 202. § (4) bekezdés.

¹³⁸ Áfa tv. 202. § (4) bekezdés.

¹³⁹ Áfa tv. 222. § (1) bekezdés b) pont.

¹⁴⁰ Áfa tv. 169. § q) pont.